

**СЕКЦІЯ 4
SECTION 4**

**ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ
ECONOMIC SCIENCES**

УДК 332.3

Гончаров В. В.

старший викладач кафедри геодезії та землеустрою,
Сумський національний аграрний університет,

Іваненко В. Д.

магістр,

Сумський національний аграрний університет

**РОЗВИТОК ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН – ЗАПОРУКА НАДІЙНОЇ
ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ**

Норми земельного законодавства базуються на Конституції України, які забезпечують права та обов'язки, які є обов'язковими до виконання всіх земельних відносин суб'єктами господарської діяльності. Законодавство звертає важливу увагу щодо охорони земель сільськогосподарського (далі-с/г) призначення, яке реалізовує плани по відтворенню родючості та стійкості ґрунтів та їх збереженню.

Правові норми про охорону земель має на меті такі чинники, як недопущення шкоди земельним ресурсам України та забезпечення їх надійної охорони. Використання земельного ресурсу нашої держави неможливо вважати таким, що забезпечує раціональне землекористування. На цей час в Україні нараховується більш як 13 мільйонів гектарів земель, які зазнали ерозійних впливів. З них 11 мільйонів відносяться до с/г земель і такі процеси постійно зростають.

На превеликий жаль, сьогоднішня ситуація в країні погіршує ці можливості розвитку, але ніяк не зупиняє наших аграріїв та підприємців. На даний момент держава прагне підтримувати створення та розвиток сільськогосподарських товарних підприємств. У цьому році громадянам, які прагнуть відкрити та розвивати власний бізнес у сільськогосподарському напрямку надаються мікрогранти від 50 000 до 250 000 гривень. Такі суми можуть покрити придбання матеріалів, сировини, оренду приміщення, закупівлю обладнання, тощо. Дані гранти видаються для будівництва та розвитку тепличного господарства, виноградарства, ягідництва та садівництва [1].

Значна кількість земель сільгосппризначення (біля 85%), які були передані у власність знаходяться у користуванні сільськогосподарських підприємств. Використання цих земель відбувається на підставі укладених договорів оренди, де більшість укладені на короткострокові терміни. З приводу цього практика свідчить, що сільгосппідприємства не зацікавлені на вкладення коштів на підвищення родючості ґрунтів.

В Україні значиться більш, як одного мільйона гектарів малопродуктивних, деградованих та техногенно забруднених земель, які підлягають технічного, біологічного впливу тобто консервації. Значна кількість малопродуктивних земель 315 тисяч гектарів потребують поліпшень. На стан земельних ресурсів

держави впливають і другі негативні фактори такі, як кислотність, солонцюватість, перезволоженість [2].

Тривалий час на законодавчому рівні залишаються не вирішеним питання щодо припинення діяльності підприємств, установ, організацій різних форм власності, які своєю діяльністю створюють умови до забруднення земель і ґрунтів, що спричиняє до здійснення консервації деградованих і малопродуктивних земель господарське використання яких є недоцільним [3].

Вирішення проблем щодо недопущення руйнації нашого земельного фонду заради отримання сільгоспвиробниками надприбутків повинно розглядатись терміново. Одним із основних завдань є запровадження адміністративної та цивільної відповідальності за нанесені збитки в використанні землі з порушенням агротехнологій. Також необхідно застосувати держконтроль за родючістю ґрунтів проводячи їх постійне обстеження з видачою агрохімічних паспортів. Впровадження цього можна констатувати фактами без господарського використання с/г земель, яке виражається в недотриманні агротехнологій в вирощуванні сільгоспкультур.

Такий підхід по використанню с/г земель призведе до втрати родючості ґрунтів, а також спонукання до різних руйнівних процесів. Покінчити з такою складною ситуацією негативного використання земель с/г призначення можливо насамперед на законодавчому рівні заборонивши сільськогосподарським підприємствам користування земель без проектної документації, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозмін.

Неналежне ставлення до земельного ресурсу, як основної матеріальної цінності держави може призвести до екологічно небезпечних наслідків. В цілях вирішення проблем з охорони земель пропонуємо:

- на законодавчому рівні забезпечити територіальні громади в повному обсязі здійснювати функцію державного контролю;
- на регіональному рівні створити довгострокові програми охорони земель регіону з залученням коштів бюджету та фізичних і юридичних осіб;
- забезпечення проведення агрохімічних обстежень, в першу чергу земель державної власності;
- посилити відповідальність за порушення використання земель с/г призначення.

Список літератури

1. Офіційний сайт Урядового порталу України: Робочі групи: Нової аграрної політики URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/nacionalna-rada-z-vidnovlennya-ukrayini-vid-naslidkiv-vijni/robochi-grupi> (дата звернення 15.0323).
2. «Земельний довідник України – база даних про земельний фонд України URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/705-zemelniy-dovidnik-ukrayini--baza-danih-pro-zemelniy-fond-krayini> (дата звернення 15.0323).
3. Бабміндра Д., Пресіч Ю., Єлефтеріаді Т. Агрохімічне обстеження ґрунтів-шлях до вирішення проблеми їх збереження. *Землевпорядний вісник*. 2007. № 3 С. 53-55.